

Środa, 6 lipca 2022 r.

P9_TA(2022)0289

Dyskryminacja krzyżowa w Unii Europejskiej – sytuacja społeczno-gospodarcza kobiet pochodzących z Afryki, Bliskiego Wschodu, Ameryki Łacińskiej i Azji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie dyskryminacji interseksyjnej w Unii Europejskiej: sytuacja społeczno-gospodarcza kobiet pochodzących z Afryki, Bliskiego Wschodu, Ameryki Łacińskiej i Azji (2021/2243(INI))

(2023/C 47/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 8, art. 153 ust. 1 i art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”),
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel 5:
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania z 15 września 1995 r. oraz wyniki ich konferencji przeglądowych,
- uwzględniając art. 26 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z 1966 r. oraz art. 2 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych z 1966 r.,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Bezpieczeństwa z 25 listopada 2020 r. pt. „Trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci – ambitny program na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych UE 2021–2025” (GAP III) (JOIN(2020)0017) oraz towarzyszący mu wspólny dokument roboczy służb Komisji pt. „Cele i wskaźniki do oceny wdrażania trzeciego planu działania w sprawie równości płci (2021–2025)” (SWD(2020)0284),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 3 marca 2021 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030” (COM(2021)0101),
- uwzględniając komunikat Komisji z 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152),
- uwzględniając komunikat Komisji z 18 września 2020 r. pt. „Unia równości: Unijny plan działania przeciwko rasizmowi na lata 2020–2025” (COM(2020)0565),

Środa, 6 lipca 2022 r.

- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 7 października 2020 r. pt. „Unia równości: unijne ramy strategiczne na rzecz równouprawnienia, włączenia społecznego i udziału Romów” (COM(2020)0620),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 12 października 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025” (COM(2020)0698),
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzającą w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne ⁽¹⁾ (dyrektywa w sprawie równości rasowej),
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾ („dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”),
- uwzględniając Forum Pokolenia Równości, które odbyło się w Meksyku w dniach 29–31 marca 2021 r. i w Paryżu w dniach 30 czerwca – 2 lipca 2021 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 21 stycznia 2021 r. w sprawie perspektywy płci w okresie kryzysu związanego z COVID-19 oraz w okresie pokryzysowym ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję z 24 czerwca 2021 r. w sprawie sytuacji w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tej dziedzinie w UE w kontekście zdrowia kobiet ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 17 września 2020 r. w sprawie wdrażania krajowych strategii integracji Romów: zwalczanie negatywnych postaw wobec osób pochodzenia romskiego w Europie ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie praw podstawowych osób pochodzenia afrykańskiego i czarnoskórych Europejczyków w Europie ⁽⁷⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) pt. „Intersecting inequalities: Gender Equality Index 2019” [Nierówności krzyżowe: wskaźnik równouprawnienia płci 2019],
- uwzględniając sprawozdanie Wspólnoty EuroCentralAsian Lesbian* (EL*C) z 29 czerwca 2021 r. pt. „Resistance as a Way of Living: Lesbian lives through the COVID-19 Pandemic” [Opór jako sposób na życie: życie lesbijek w czasie pandemii COVID-19],
- uwzględniając sprawozdanie EL*C z 1 października 2021 r. pt. „Lesbophobia: an intersectional form of violence” [Lesbofobia: forma przemocy krzyżowej],
- uwzględniając sprawozdanie Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) z 14 maja 2020 r. pt. „A long way to go for LGBTI equality” [Długa droga do równości osób LGBTI] (FRA LGBTI badanie II),
- uwzględniając sprawozdanie EL*C z 7 lutego 2022 r. pt. „A bitter pill to swallow: gaps and discriminations in access to healthcare for lesbians” [Gorzka pigułka: luki i dyskryminacja w dostępie lesbijek do opieki zdrowotnej],
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Sieci Przeciwko Rasizmowi (ENAR) z 14 września 2020 r. pt. „Intersectional discrimination in Europe: relevance, challenges and ways forward” [Dyskryminacja krzyżowa w Europie: znaczenie, wyzwania i dalsze działania],

⁽¹⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

⁽³⁾ Dz.U. C 456 z 10.11.2021, s. 191.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 81 z 18.2.2022, s. 43.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0073.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 104.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 108 z 26.3.2021, s. 2.

Środa, 6 lipca 2022 r.

- uwzględniając wytyczne Komisji w sprawie gromadzenia i wykorzystywania danych dotyczących równości z uwzględnieniem pochodzenia rasowego lub etnicznego ⁽⁸⁾,
- uwzględniając sprawozdanie europejskiej sieci organów ds. równości pt. „Collection and Use of Complaints Data by Equality Bodies” [Zbieranie i wykorzystywanie danych dotyczących skarg przez organy ds. równości] ⁽⁹⁾,
- uwzględniając Europejski podręcznik danych o równości ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając wspólne przewodnie zasady dotyczące krajowych planów działania przeciwko rasizmowi i dyskryminacji rasowej, przyjęte przez Komisję w marcu 2022 r.,
- uwzględniając sprawozdanie kontrsprawozdawcy ENAR pt. „Racism & Discrimination in Employment in Europe 2013–2017” [Rasizm i dyskryminacja w zatrudnieniu w Europie w latach 2013–2017] ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając ustanowioną przez ONZ Międzynarodową Dekadę Ludności Pochodzenia Afrykańskiego 2015–2024,
- uwzględniając sprawozdanie FRA z 4 kwietnia 2019 r. pt. „Second European Union Minorities and Discrimination Survey – Roma women in nine EU Member States” [Drugie badanie Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji – kobiety rromskie w dziewięciu państwach członkowskich UE] ⁽¹²⁾,
- uwzględniając sprawozdanie FRA z 15 listopada 2019 r. pt. „Second European Union Minorities and Discrimination Survey – Being Black in the EU” [Drugie badanie Unii Europejskiej na temat mniejszości i dyskryminacji – sytuacja osób ciemnoskórych w UE] ⁽¹³⁾,
- uwzględniając notę informacyjną Centrum Sprawiedliwości Interseksyjnej z kwietnia 2020 r. pt. „Intersectionality at a Glance in Europe” [Interseksyjność w Europie w zarysie] ⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając opublikowany w 2021 r. zestaw środków UN Women i partnerstwa ONZ na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami pt. „Intersectionality Resources and Toolkit: An Intersectional Approach to Leave No One Behind”, [Zestaw środków i narzędzi w dziedzinie interseksyjności: podejście interseksyjne mające na celu niepozostawianie nikogo samemu sobie] ⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając pismo Komisji Kultury i Edukacji,
- uwzględniając opinię Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A9-0190/2022).

A. mając na uwadze, że wiele kobiet doświadcza w UE nierówności i dyskryminacji krzyżowych; mając na uwadze, że dyskryminacja interseksyjna odnosi się do sytuacji, w której uwidacznia się wiele przyczyn dyskryminacji współdziałających ze sobą, np. płeć z innymi powodami dyskryminacji, takimi jak m.in. rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub status społeczno-ekonomiczny, wiek, orientacja seksualna, tożsamość płciowa, ekspresja płciowa, cechy płciowe, cechy genetyczne, religia lub przekonania, narodowość, status rezydenta, pochodzenie ze środowisk migracyjnych czy niepełnosprawność, w sposób nierozłączny i prowadzących do specyficznych rodzajów dyskryminacji;

⁽⁸⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/guidance_note_on_the_collection_and_use_of_equality_data_based_on_racial_or_ethnic_origin_final.pdf

⁽⁹⁾ <https://equineteurope.org/wp-content/uploads/2021/07/Collection-and-use-of-complaints-data.pdf>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/equality-data-collection_en#equality-data

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/migrant-integration/sites/default/files/2018-07/ENAR_Shadowreport_2013_2017.pdf

⁽¹²⁾ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2019-eu-minorities-survey-roma-women_en.pdf

⁽¹³⁾ <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/being-black-eu>

⁽¹⁴⁾ https://www.intersectionaljustice.org/img/2020.4.14_cij-factsheet-intersectionality-at-a-glance-in-europe_du2r4w.pdf

⁽¹⁵⁾ <https://www.unwomen.org/sites/default/files/2022-01/Intersectionality-resource-guide-and-toolkit-en.pdf>

Środa, 6 lipca 2022 r.

- B. mając na uwadze, że dyskryminacja krzyżowa różni się od dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, która ma miejsce kiedy każdy rodzaj dyskryminacji można udowodnić i traktować osobno; mając na uwadze, że w przypadku dyskryminacji krzyżowej przyczyny dyskryminacji są ze sobą powiązane, tworząc szczególnie rodzaj dyskryminacji; mając na uwadze, że intersekcjonalność pozwala przyjąć perspektywę, która uwzględnia powiązane przyczyny, bez przedkładania jednej nad drugą; mając na uwadze, że podejście intersekcjonalne uwzględnia wielowymiarowy charakter doświadczeń i tożsamości ludzi i wiąże się z podejściem oddolnym; mając na uwadze, że stosowanie podejścia intersekcjonalnego w analizie i strategiach politycznych wymaga innego sposobu myślenia o tożsamości, równości i nierównowadze sił;
- C. mając na uwadze, że zastosowanie analizy intersekcjonalnej pozwala nam zająć się nierównościami społecznymi, wykluczeniem społecznym i dyskryminacją oraz zrozumieć je, przyjmując kompleksową, systemową i strukturalną perspektywę, a jednocześnie przezwyciężyć jednoosiowe podejście do dyskryminacji; mając na uwadze, że w polityce unijnej nie stosowano dotychczas podejścia intersekcjonalnego; mając na uwadze, że skupiano się w niej wyłącznie na indywidualnym wymiarze dyskryminacji, w związku z czym umniejszany jest instytucjonalny, strukturalny i historyczny wymiar dyskryminacji;
- D. mając na uwadze, że wpływ rasizmu i proces rasalizacji są często pomijane wśród ważnych zjawisk uniemożliwiających równość w Europie; mając na uwadze, że intersekcjonalnych strategii politycznych nie można wdrażać bez ukierunkowania na osoby padające ofiarą uprzedzeń rasowych i doświadczające dyskryminacji krzyżowej;
- E. mając na uwadze, że nie można osiągnąć równouprawnienia płci, jeśli nie zostaną wyeliminowane wszystkie różnorodne typy dyskryminacji, zamierzonej i niezamierzonej, w ich formie indywidualnej, strukturalnej, instytucjonalnej i historycznej; mając na uwadze, że stosowanie podejścia intersekcjonalnego ma na celu analizowanie obszarów nakładania się na siebie rasizmu/kolonializmu, nierówności ekonomicznych i patriarchy; mając na uwadze, że tradycyjne przepisy antidyskryminacyjne nie zwalczają wszystkich form dyskryminacji i ich złożonego negatywnego oddziaływania na dyskryminowane kobiety, a nie wszystkie państwa członkowskie w sposób wyraźny uwzględniają w swoich przepisach krajowych dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie oraz dyskryminację intersekcjonalną⁽¹⁶⁾;
- F. mając na uwadze, że kobiety nie są jednorodną grupą osób, a zrozumienie ich różnorodności ma podstawowe znaczenie dla dopilnowania, by w wyniku kształtowania polityki niektóre grupy kobiet nie były nadal bezpośrednio lub pośrednio dyskryminowane lub nie pozostawały niewidoczne, np. znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej kobiety pochodzenia afrykańskiego, bliskowschodniego, latynoskiego, romskiego i azjatyckiego; mając na uwadze, że kobiety, a w szczególności kobiety z niepełnosprawnościami, migrantki i kobiety wywodzące się z mniejszości etnicznych, kobiety czarnoskóre, kobiety koloru skóry innego niż biały, kobiety romskie, kobiety starsze, kobiety o niższym poziomie wykształcenia, kobiety z problemami zdrowotnymi, a także kobiety LGBTI+ częściej padają ofiarą wielorakich i krzyżowych form dyskryminacji;
- G. mając na uwadze, że podstawowym wyzwaniem utrudniającym zajęcie się intersekcjonalnością i formami dyskryminacji krzyżowej w praktyce jest brak danych dotyczących równości w ujęciu intersekcjonalnym; mając na uwadze, że niedostatek odpowiednich danych prowadzi do znaczących niedociągnięć i uniemożliwia UE i państwom członkowskim aktywne monitorowanie sytuacji w zakresie nierówności oraz uwzględnienie i analizowanie zakresu dyskryminacji intersekcjonalnej w Europie, w tym sytuacji grup mniejszościowych lub marginalizowanych; mając na uwadze, że obecnie niektóre państwa członkowskie nie gromadzą tego rodzaju danych, co sprawia, że pewne grupy osób są niewidoczne w procesie kształtowania polityki; mając na uwadze, że gromadzenie takich danych, w szczególności dotyczących rasy, pochodzenia etnicznego i niepełnosprawności, powinno odbywać się dobrowolnie i anonimowo zgodnie ze standardami ochrony danych i konwencją stambulską;
- H. mając na uwadze, że wdrażanie polityki intersekcjonalnej oznaczałoby realizowanie gruntownych ocen skutków polityki i prawodawstwa, usunięcie środków, które są szkodliwe dla zmarginalizowanych grup doświadczających dyskryminacji krzyżowej, oraz zapewnienie znaczącego udziału osób borykających się z problemem nierówności w całej ich różnorodności w kształtowaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu strategii politycznych i środków;

⁽¹⁶⁾ „A comparative analysis of gender equality law in Europe” [Analiza porównawcza przepisów dotyczących równouprawnienia w Europie w 2020 r.].

Środa, 6 lipca 2022 r.

- I. mając na uwadze, że kobiety doświadczające dyskryminacji krzyżowej napotykają liczne przeszkody w dostępie do oficjalnego rynku pracy, co sprawia, że są one narażone na dyskryminację, ubóstwo, wyzysk ekonomiczny, wykluczenie społeczne i przemoc uwarunkowaną płcią, w tym molestowanie seksualne i złe traktowanie; mając na uwadze, że w całej UE 91 % kobiet ciemnoskórych ma zbyt wysokie kwalifikacje zawodowe w stosunku do wykonywanej pracy, podczas gdy odsetek ten wśród kobiet białych wynosi 48 %, a ponadto kobiety ciemnoskóre stale spotykają się z dyskryminacją i mikroagresją, co skutkuje wyższymi wskaźnikami wypalenia; mając na uwadze, że uznawanie dyplomów nabytych za granicą może nadal stanowić poważne wyzwanie;
- J. mając na uwadze, że prawie trzy czwarte (72 %) wszystkich ofiar handlu ludźmi w UE i 92 % ofiar handlu ludźmi w celu wykorzystywania seksualnego to kobiety i dziewczęta; mając na uwadze, że kobiety znajdujące się w niepewnej sytuacji, doświadczające złych warunków mieszkaniowych, wykluczenia społecznego i dyskryminacji, są jeszcze bardziej podatne na zagrożenia;
- K. mając na uwadze, że w dziedzinie zatrudnienia kobiety nadal są nadreprezentowane w sektorach odznaczających się niepewnością zatrudnienia i niskimi płacami, co może prowadzić do sytuacji, w których padają one ofiarą dyskryminacji, molestowania seksualnego i złego traktowania; mając na uwadze, że bariery dla wejścia na rynek pracy i utrzymania się na nim często są wzmacniane tam, gdzie na kwestię płci nakładają się dodatkowe czynniki, np. pochodzenie rasowe lub etniczne, religia lub przekonania, niepełnosprawność, wiek czy orientacja seksualna, i że mają one wszystkie istotne negatywne skutki ekonomiczne i społeczne dla państw członkowskich; mając na uwadze, że w wyniku tych barier kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych zazwyczaj wykonują głównie zawody, w przypadku których istnieje większe ryzyko rozwoju chorób zawodowych;
- L. mając na uwadze, że migrantki są ofiarami rasizmu i ksenofobii w całej UE; mając na uwadze, że przyczynia się to do ubóstwa i wykluczenia społecznego, a w rezultacie utrudnia dostęp do zasobów i podstawowych usług społecznych, takich jak opieka zdrowotna, zakwaterowanie, zabezpieczenie społeczne, a także dostęp do rynku pracy, edukacji, szkolenia i awansu zawodowego; mając na uwadze, że w UE prawie jedna na trzy kobiety urodzone poza UE objęta jest niepewnym zatrudnieniem, a 18 % migrantek jest zagrożonych ubóstwem;
- M. mając na uwadze, że kobiety z najbardziej zmarginalizowanych grup zajmują większość słabo płatnych stanowisk w sektorze usług opiekuńczych, wykonując najcięższą pracę w zakresie opieki pośredniej lub pracę w gospodarstwie domowym, często borykając się z segregacją płciową, rasizmem, trudnymi warunkami pracy i niskimi wynagrodzeniami, a także przemocą i nękaniami w pracy⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że niepewna sytuacja, w jakiej znajdują się migranci pracujący w sektorze pracy domowej, wśród których znajdują się głównie kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych, a zwłaszcza młodzi pracownicy, to przykład uwidaczniający interseksjonalność rasy, płci, statusu społeczno-ekonomicznego i narodowości; mając na uwadze, że w większości krajów UE długoterminowe zezwolenia na pobyt/pracę są często dostępne tylko dla osób o wysokich kwalifikacjach wykonujących dobrze płatną pracę, co skazuje pracowników o średnich i niskich kwalifikacjach na wyzysk i umowy niegwarantujące pewności zatrudnienia w sektorach o niskim poziomie wynagrodzeń;
- N. mając na uwadze, że jedynie 20 % kobiet z niepełnosprawnościami w UE pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy, a ponadto kobiety te uzyskują znacznie niższe dochody⁽¹⁸⁾; mając na uwadze, że według szacunków 22 % z nich jest zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; mając na uwadze, że kobiety z niepełnosprawnościami napotykają poważne bariery w edukacji, o czym świadczy fakt, że dyplom ukończenia studiów wyższych posiada w UE 13 % kobiet z niepełnosprawnościami, podczas gdy dla kobiet bez niepełnosprawności wskaźnik ten wynosi 29 %;
- O. mając na uwadze, że respondentki w drugim badaniu dotyczącym osób LGBTI przeprowadzonym przez FRA wielokrotnie zwracały uwagę na dodatkowe przyczyny dyskryminacji, przy czym 40 % jest dyskryminowanych również ze względu na przynależność do mniejszości etnicznej lub ze względu na pochodzenie ze środowisk migracyjnych, 15 % ze względu na kolor skóry, 36 % z powodu niepełnosprawności i 28 % ze względu na religię; mając na uwadze, że afrofobia, islamofobia, antycyganizm i antysemityzm są w UE szeroko rozpowszechnionymi formami rasizmu, które są często wspierane przez dyskurs populistyczny i prawicowy;
- P. mając na uwadze, że lesbofobię należy rozumieć jako przemoc na styku homofobii i mizoginii oraz że stanowi ona rodzaj przemocy posiadający własne korzenie, wzorce, odmiany i konsekwencje wynikające z tego interseksjonalnego doświadczenia; mając na uwadze, że jedna na sześć (16 %) lesbijek lub kobiet biseksualnych zgłasza przypadki dyskryminacji przy dostępie do opieki zdrowotnej lub usług społecznych;

⁽¹⁷⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/662491/IPOL_STU\(2020\)662491_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/662491/IPOL_STU(2020)662491_EN.pdf)

⁽¹⁸⁾ <https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/89-503-x/2015001/article/14695-eng.htm>

Środa, 6 lipca 2022 r.

- Q. mając na uwadze, że wysokiej stopy bezrobocia wśród kobiet romskich nie można tłumaczyć tylko jednym czynnikiem, jak np. dyskryminacja ze względu na pochodzenie etniczne, płeć lub pochodzenie społeczno-ekonomiczne, ponieważ przyczyny te wzajemnie się wzmocniają; mając na uwadze, że zatrudnionych jest tylko 16 % romskich kobiet, podczas gdy dla romskich mężczyzn wskaźnik ten wynosi 34 %; mając na uwadze, że nie mają one również odpowiedniego dostępu do edukacji, a ponad jedna czwarta (28 %) romskich kobiet wykonuje nieodpłatną pracę w gospodarstwie domowym, w tym opiekując się dziećmi i krewnymi, natomiast w przypadku mężczyzn ten wskaźnik wynosi 6 %, co pogłębia problemy z przerwaniem cyklu ubóstwa;
- R. mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na pochodzenie rasowe lub etniczne utrzymuje się na stale wysokim poziomie, zarówno z upływem czasu jak i wśród poszczególnych grup ludności w poszczególnych państwach członkowskich; mając na uwadze, że, jak pokazują dane z badania FRA, osoby należące do mniejszości rasowych lub etnicznych bądź pochodzące ze środowisk migracyjnych (w tym Romowie, muzułmanie, Żydzi i osoby pochodzenia afrykańskiego) regularnie doświadczają wysokiego poziomu dyskryminacji w różnych dziedzinach życia ze względu na swoje pochodzenie etniczne lub rasowe, a także religię lub przekonania; mając na uwadze, że islamofobia i antysemityzm to utrzymujące się formy nienawiści i dyskryminacji; mając na uwadze, że 71 % Żydów co najmniej co pewien czas unika noszenia lub pokazywania przedmiotów świadczących o tym, że są oni Żydami; mając na uwadze, że ponad jedna trzecia (39 %) wszystkich muzułmanek, które noszą ubrania religijne w miejscach publicznych, doświadczyła niestosownych spojrzeń lub obraźliwych gestów;
- S. mając na uwadze, że wysoki poziom uprzedzeń i wynikające z nich środki polityczne dotyczące eksponowania symboli religijnych i noszenia ubrań religijnych pogłębiają nierówne traktowanie i zwiększają związane z nim bariery, ze szczególnie negatywnym wpływem na muzułmanki, co uwidacznia się w dostępie do rynku pracy i mieszkań, wykluczając je z przestrzeni publicznej oraz z wszelkich form znaczącego uczestnictwa w procesach społecznych i decyzyjnych, wskutek czego pozostają one w niepewnej sytuacji społeczno-gospodarczej;
- T. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 zaostrzyła dotychczasowe strukturalne różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, w szczególności w przypadku dziewcząt i kobiet z grup zmarginalizowanych, oraz mając na uwadze, że liczba doniesień dotyczących przemocy domowej ze względu na środki izolacji wzrosła radykalnie; mając na uwadze, że pandemia wywarła nieproporcjonalnie duży wpływ na stabilność zatrudnienia wszystkich kobiet, lecz w szczególności kobiet czarnoskórych, kobiet koloru skóry innego niż biały oraz kobiet należących do mniejszości etnicznych, oraz mając na uwadze, że poprawa sytuacji pod względem ekonomicznym i w zakresie zatrudnienia jest w przypadku kobiet czarnoskórych powolniejsza niż w przypadku białych kobiet;
- U. mając na uwadze, że kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych, kobiety ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, kobiety z niepełnosprawnościami, migrantki i osoby LGBTQ+ napotykają dodatkowe bariery i przemoc w dostępie do opieki zdrowotnej i informacji dotyczących zdrowia, w tym w obszarze zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie, co wynika z dyskryminujących przepisów i strategii politycznych, stygmatyzacji i stereotypów; mając na uwadze, że kobiety te są bardziej narażone na przemoc ginekologiczną i położniczą w czasie ciąży i porodu, a także mając na uwadze, że brak kompleksowej edukacji i niedostępność metod antykoncepcji dotyczą jej w nieproporcjonalny sposób; mając na uwadze, że pod tym względem korzystne może być szkolenie pracowników służby zdrowia, a także zapewnienie podstawowego prawa dostępu do usług opieki zdrowotnej, które powinno obejmować dostęp do wysokiej jakości i ukierunkowanych placówek opieki nad zdrowiem psychicznym;
- V. mając na uwadze, że kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych są bardziej narażone na zlekceważenie objawów przez dostawców usług medycznych, ponieważ w kształceniu medycznym w wielu państwach członkowskich nie uwzględnia się chorób i objawów występujących u kobiet pochodzenia afrykańskiego, bliskowschodniego, latynoskiego i azjatyckiego; mając na uwadze, że w niektórych krajach europejskich kobiety czarnoskóre są narażone na śmierć w trakcie porodu cztery razy bardziej niż kobiety białe, a kobiety pochodzenia azjatyckiego dwa razy bardziej, natomiast kobiety pochodzenia afrykańskiego są bardziej narażone na śmierć w wyniku chorób zagrażających życiu, nawet mimo tego, że takie choroby występują wśród nich rzadziej; mając na uwadze, że poprawa dostępu do opieki zdrowotnej, a także zapobieganie, eliminowanie i karanie wszelkich form dyskryminacji, które ograniczają dostęp do opieki zdrowotnej dla wszystkich kobiet, ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia zdolności kobiet do korzystania z przysługujących im praw podstawowych;
- W. mając na uwadze, że kobiety romskie nadal doświadczają rasizmu i dyskryminacji w dostępie do opieki zdrowotnej i usług wsparcia w przypadku przemocy; mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich romskie kobiety nadal doświadczają segregacji etnicznej w placówkach opieki zdrowotnej w zakresie zdrowia reprodukcyjnego, zmagają się z nasilonymi formami przemocy werbalnej, fizycznej i psychicznej oraz nękania, w tym podczas porodu, i są często ofiarami handlu ludźmi lub wykorzystywania seksualnego; mając na uwadze, że w całej historii kobiet romskich i kobiet z niepełnosprawnościami w UE dochodziło do systemowych praktyk wymuszonej i przymusowej sterylizacji, a wielu z tych kobiet odmówiono skutecznych środków zaradczych;

Środa, 6 lipca 2022 r.

- X. mając na uwadze, że osoby LGBTQI w całej Europie nadal napotykały dyskryminację w dostępie do usług opieki zdrowotnej, przy czym 16 % respondentów w ankiecie zgłosiło, że ma poczucie dyskryminacji ze strony personelu świadczącego usługi opieki zdrowotnej lub usługi społeczne ze względu na ich tożsamość, oraz mając na uwadze, że osoby transpłciowe zgłaszają szczególnie wysokie poziomy zachowań transfobicznych i świadczących o braku szacunku dla nich ze strony personelu służby zdrowia; mając na uwadze fakt, że w kilku państwach członkowskich osoby transpłciowe poddawane są praktykom przymusowej sterylizacji lub medykalizacji, które to praktyki obie naruszają standardy praw człowieka;
- Y. mając na uwadze, że zmiany społeczne i prawne, a także badania w dziedzinie medycyny i biologii, doprowadziły do uznania definicji „płci” bardziej zróżnicowanej niż obejmująca tylko kobiety i mężczyźni; mając na uwadze, że dyskryminacja ze względu na płeć jest interpretowana w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej szerzej, w sposób uwzględniający osoby transpłciowe, które przechodzą tranzycję medyczną;
- Z. mając na uwadze, że interseksjonalne formy dyskryminacji mogą mieć poważny wpływ na życie ofiar przemocy ze względu na płeć, takiej jak okaleczanie żeńskich narządów płciowych i narządów płciowych osób interseksualnych, na przykład poprzez ograniczenie lub utrudnienie im dostępu do interwencji zapobiegających i interwencji zapewniających wsparcie i ochronę, których potrzebują w wyniku połączenia różnych rodzajów dyskryminacji oraz barier kulturowych i językowych, co skutkuje zwiększonym ryzykiem powikłań lub negatywnym wpływem na zdrowie psychiczne; mając na uwadze, że specjaliści mający kontakt z ofiarami przemocy ze względu na płeć często nie odbyli odpowiedniego przeszkolenia, np. obejmującego podejście interseksjonalne; mając na uwadze, że przemoc ze względu na płeć jest zarówno konsekwencją, jak i jedną z przyczyn utrzymujących się różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;
- AA. mając na uwadze, że 1 na 3 osób transpłciowych jest dyskryminowana przy poszukiwaniu pracy, przy czym w przypadku kobiet transpłciowych wskaźnik ten wzrasta do 1 na 2; mając na uwadze, że w UE 26 % transpłciowych kobiet przez pewien okres życia było bezdomnych, natomiast 25 % twierdzi, że jest w stanie wiązać koniec z końcem jedynie z trudem lub z wielkim trudem; mając na uwadze, że transpłciowe kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych doświadczają w UE wyjątkowej i nadzwyczajnej dyskryminacji strukturalnej i instytucjonalnej, która wpływa na ich dostęp do edukacji, zatrudnienia, służby zdrowia, opieki, zakwaterowania i na ich zdolność do uchronienia się przed ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- AB. mając na uwadze, że jakość zakwaterowania często jest gorsza w przypadku grup zmarginalizowanych, co prowadzi do większego narażenia na wpływ szkodliwych czynników środowiskowych i skutkuje chorobami wśród tych osób, a także ich dzieci; mając na uwadze, że bieżący wzrost cen energii będzie mieć większy wpływ na kobiety ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej;
- AC. mając na uwadze, że kobiety z niepełnosprawnościami są dziesięciokrotnie bardziej narażone na napaści fizyczne lub seksualne niż kobiety bez niepełnosprawności; mając na uwadze, że kobiety transpłciowe i osoby interseksualne doświadczają więcej przemocy fizycznej i napaści na tle seksualnym niż inne kategorie osób LGBTQ+; mając na uwadze, że 27 % muzułmanek pochodzenia afrykańskiego, które wskazały, że noszą ubrania religijne poza domem, informuje, że doświadczyło niestosownych spojrzeń lub obraźliwych gestów, 15 % doświadczyło zniewag słownych lub obraźliwych komentarzy, a 2 % padło ofiarą fizycznego ataku;
- AD. mając na uwadze, że zbyt wiele kobiet, a w szczególności migrantek i kobiet należących do mniejszości etnicznych, kobiet czarnoskórych, kobiet koloru skóry innego niż biały i kobiet LGBTQ+ nadal doświadczają molestowania seksualnego w przestrzeni publicznej i w miejscu pracy ze względu na utrzymujące się stereotypy i jest zagrożonych wyzyskiem ekonomicznym i wykorzystywaniem seksualnym;
- AE. mając na uwadze, że w czasie pandemii COVID-19 nawoływanie do nienawiści i przestępstwa z nienawiści wobec osób pochodzenia azjatyckiego, w szczególności wobec członków społeczności chińskich, lub osób uważanych za osoby pochodzenia azjatyckiego, nasiliły się, w tym ataki i napaści na tle rasistowskim, brutalne nękanie, zastraszanie, nadużycia o charakterze rasistowskim i akty przemocy w internecie;
- AF. mając na uwadze, że systemy wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych i organy ścigania powinny uwzględniać w swoich praktykach i decyzjach podejście interseksjonalne jako koncepcję prawną, by uniknąć pogłębiania się dyskryminacji, ubóstwa i wykluczenia, które mogłyby mieć szkodliwy wpływ zwłaszcza na kobiety w całej ich różnorodności należące do słabszych grup społecznych;

Środa, 6 lipca 2022 r.

- AG. mając na uwadze, że niski poziom zgłaszania i niedostateczne rejestrowanie przestępstw z nienawiści, przemocy i nadużyć werbalnych pozostaje wyzwaniem ze względu na brak zaufania do organów publicznych i bariery strukturalne; mając na uwadze, że wiąże się to z ryzykiem, iż rządy nie zauważą tych zjawisk i nie dostrzegając problemu strukturalnego nie podejmą działań; mając na uwadze, że nie zgłoszono 88 % fizycznych ataków na Romów motywowanych nienawiścią, podobnie jak 79 % najpoważniejszych przypadków nękania o charakterze antysemitycznym i 80 % przypadków przemocy fizycznej lub seksualnej wobec osób LGBTIQ+; mając na uwadze, że taka bezkarność skutkuje nie tylko ryzykiem ponownego użycia przemocy w sposób bardziej drastyczny, lecz także ryzykiem, że ofiary będą czuć się ignorowane i zapomniane przez społeczeństwo;
- AH. mając na uwadze, że dzieci LGBTIQ+ oraz należące do mniejszości rasowych lub etnicznych są celami dyskryminacji, co utrudnia im dostęp do kluczowych usług, takich jak edukacja; mając na uwadze, że we wszystkich państwach członkowskich UE 80 % osób ze społeczności LGBTIQ+ doświadczyło nękania w szkole ze względu na swoją rzeczywistą lub postrzeganą orientację seksualną, a także mając na uwadze, że dzieci romskie i dzieci z niepełnosprawnościami są często wyłączone z powszechnego kształcenia włączającego; mając na uwadze, że dzieci tęczywych rodzin są często stygmatyzowane, co czyni je celami dyskryminacji i nękania, wpływając na ich wyniki w nauce i perspektywy zatrudnienia, na życie codzienne oraz dobrostan osobisty i rodzinny;
- AI. mając na uwadze, że wysokiej jakości, włączająca, kompleksowa i odpowiednia edukacja w zakresie równości, szacunku i tolerancji, zaczynająca się na bardzo wczesnym etapie, jest najlepszym narzędziem walki z rasizmem i dezinformacją na wielu polach oraz budowania społeczeństw integracyjnych⁽¹⁹⁾;
- AJ. mając na uwadze, że kobiety, które spotykają się z dyskryminacją krzyżową, są bardziej narażone na przejęcie opieki nad dziećmi przez państwo i odmowę przyznania odpowiedniego wsparcia finansowego na wychowanie dzieci;
- AK. mając na uwadze, że uprzedzenia społeczne i nierówności strukturalne mogą być uwzględniane w nowych technologiach, w tym sztucznej inteligencji, co jest niepokojące;
- AL. mając na uwadze, że chociaż eliminację dziecięcych małżeństw uznaje się za priorytet w planie działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2015–2019, w unijnym planie działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020 oraz w unijnym strategicznym zaangażowaniu na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019, występują one nadal w niektórych państwach członkowskich; mając na uwadze, że problem ten jest szeroko rozpowszechniony w społecznościach zmarginalizowanych, na co wpływa niski poziom edukacji i wysokie wskaźniki ubóstwa; mając na uwadze, że chociaż w konwencji stambulskiej wzywa się do kryminalizacji aktu polegającego na zmuszeniu dziecka do zawarcia małżeństwa, niektóre państwa członkowskie nadal odmawiają ratyfikowania wspomnianej konwencji i w swoim ustawodawstwie dopuszczają dziecięce małżeństwa;
- AM. mając na uwadze, że kobiece organizacje pozarządowe i ich sieci wnoszą istotny wkład w ochronę praw kobiet i w zwalczanie dyskryminacji kobiet;

Kształtowanie polityki w zakresie dyskryminacji interseksyjnej

1. podkreśla, że w procesie kształtowania polityki UE należy zająć się przekrojowymi formami dyskryminacji i wyeliminować je, w tym za pomocą unijnych przepisów i strategii politycznych dotyczących przeciwdziałania dyskryminacji i wspierania równouprawnienia płci; wzywa do wzmocnienia, rozwinięcia i, w razie potrzeby, dostosowania strategii politycznych i działań w ramach Unii równości oraz do promowania ram UE w dziedzinie dyskryminacji krzyżowej, wraz z przekrojowymi celami i działaniami; dostrzega potrzebę włączenia równości i równouprawnienia płci do głównego nurtu polityki UE oraz tworzenia włączających rozwiązań, które będą chronić osoby najbardziej zmarginalizowane w naszych społecznościach i osoby doświadczające dyskryminacji interseksyjnej;

2. wzywa do utworzenia mechanizmu uwzględniania kwestii związanych ze współpracą i koordynacją unijnych i krajowych strategii politycznych na rzecz równości, tak aby wszystkie formy dyskryminacji, w szczególności dyskryminacja interseksyjna, były uwzględniane w przeglądzie i przyjmowaniu strategii politycznych, w tym poprzez systematyczne oceny wpływu na płć i równouprawnienie; zachęca państwa członkowskie do przyjęcia lub wzmocnienia

⁽¹⁹⁾ <https://rm.coe.int/ecri-general-policy-recommendation-no-10-key-topics-combating-racism-a/16808b75f7>

Środa, 6 lipca 2022 r.

prawa karnego i cywilnego zakazującego zarówno dyskryminacji interseksyjnej, jak i dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, oraz wzywa do opracowania wytycznych UE, w tym do wymiany dobrych praktyk w zakresie przyjmowania przekrojowego podejścia do kształtowania polityki;

3. wzywa nadchodzące prezydencje UE i blokujące obecnie tę inicjatywę państwa członkowskie do uznania równego traktowania i walki z dyskryminacją we wszystkich jej formach za kluczowy priorytet, aby przełamać impas i niezwłocznie przyjąć dyrektywę antydyskryminacyjną w celu osiągnięcia zharmonizowanej ochrony wszystkich osób w UE w dziedzinie ochrony socjalnej, w tym zabezpieczenia społecznego i opieki zdrowotnej, świadczeń społecznych, edukacji oraz dostępu do towarów i usług, w tym mieszkań; wzywa do przyjęcia środków gwarantujących, że dyrektywa ta będzie w stanie rozwiązać problem dyskryminacji interseksyjnej – gdyż obowiązujące ramy prawne tego zapewniają – oraz gwarantować włączenie i ochronę wszystkich kobiet padających ofiarą uprzedzeń rasowych;

4. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły egzekwowanie obowiązującego unijnego prawodawstwa i strategii politycznych dotyczących równości płci i przeciwdziałania dyskryminacji, oraz apeluje, by wszczynano postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, jeśli państwa członkowskie nie transponują prawodawstwa lub nie wdrażają go w pełni;

5. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia – w oparciu o dobrowolny udział, poufność, anonimowość, samookreślenie i świadomą zgodę – działań na rzecz gromadzenia wiarygodnych i porównywalnych danych dotyczących równości, w tym danych segregowanych według płci, pochodzenia rasowego i etnicznego (zgodnie z definicją zawartą w unijnej dyrektywie w sprawie równości rasowej), orientacji seksualnej i tożsamości płciowej, przy jednoczesnym poszanowaniu kluczowych zasad i standardów UE w zakresie ochrony danych i praw podstawowych, w celu zidentyfikowania podstawowych przyczyn rasizmu i dyskryminacji, pomiaru ich skali oraz zwalczania ich zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami prawnymi, a także działania na rzecz wykorzystania takich danych do kształtowania polityki; zauważa, że dane dotyczące równości to zasadnicze narzędzie umożliwiające zrozumienie, odkrycie i zwalczanie wszystkich typów i wymiarów dyskryminacji, zwłaszcza interseksyjnych, strukturalnych i instytucjonalnych; wzywa UE, aby zachęcała do gromadzenia takich danych i zapewniła wsparcie techniczne na rzecz wdrażania istniejących wytycznych Komisji w tej dziedzinie oraz aby wspierała udział zainteresowanych społeczeństw w tym procesie;

6. odnotowuje trwający przegląd europejskich statystyk dotyczących statystyki ludnościowej; wzywa Komisję do zapewnienia, aby ten przegląd obejmował możliwie najwięcej wyraźnych przyczyn dyskryminacji w celu zagwarantowania, że gromadzone będą wiarygodne dane dotyczące równości;

7. z zadowoleniem przyjmuje mianowanie komisarza ds. równości i koordynatorów UE ds. walki z rasizmem, a także ds. zwalczania antysemityzmu i wspierania życia żydowskiego oraz powołanie koordynatora ds. zwalczania islamofobii; wzywa do natychmiastowego mianowania koordynatora ds. zwalczania islamofobii, którego stanowisko pozostaje nieobsadzone od roku; podkreśla, że aby nadać charakter instytucjonalny podejściu uwzględniającemu interseksyjność, Komisja powinna wyznaczyć koordynatorów przypisanych do wszystkich poszczególnych strategii na rzecz równości, zawsze wdrażających podejście uwzględniające aspekt płci prowadzące do strategii politycznych dla wszystkich kobiet w całej ich różnorodności; uważa, że zbiorowe działania takich koordynatorów pomogą zinstytucjonalizować interseksyjność, wniosą wkład w ważną pracę komisarza do spraw równości oraz wzmocnią wdrażanie każdej strategii;

8. wzywa do wzmocnienia roli i zakresu współpracy grupy zadaniowej Komisji ds. równości oraz do zacieśnienia jej współpracy z innymi organami w celu dopilnowania, by wszystkie środki polityczne uwzględniały perspektywę interseksyjną opartą na ocenach skutków polityki i prawodawstwa; zauważa, że mandat tej grupy roboczej musi być zinstytucjonalizowany i bardziej przejrzysty oraz że musi ona ściśle współpracować z grupami zajmującymi się dyskryminacją interseksyjną; zwraca się do Komisji o dalszą refleksję nad najlepszym sposobem wykorzystania strategicznego potencjału tej inicjatywy; zauważa, że należy wzmocnić rolę komisarza do spraw równości, aby w sposób skuteczny uwzględniał aspekt płci i równości oraz sprawował nadzór nad nimi;

9. uważa, że ustanowiona przez Komisję platforma ds. niepełnosprawności to inicjatywa przewodnia o potencjale strategicznym; zachęca Komisję do tworzenia podobnych struktur w celu zapewnienia pełnego wdrożenia wszystkich strategii w ramach Unii równości;

Środa, 6 lipca 2022 r.

10. z zadowoleniem przyjmuje różne najnowsze odpowiednie strategie Komisji, w szczególności strategię UE na rzecz równości osób LGBTIQ+ na lata 2020–2025⁽²⁰⁾ i strategię UE na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025⁽²¹⁾, które uwzględniają podejście interseksjonalne; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by włączyły perspektywę interseksjonalną w główny nurt i dopilnowały, aby istniejące strategie polityczne i przepisy nie miały żadnych pośrednich i niezamierzonych negatywnych skutków, takich jak ponowna marginalizacja niektórych grup, w szczególności kobiet padających ofiarą uprzedzeń rasowych; w związku z tym głęboko ubolewa nad brakiem wymiaru interseksjonalnego w nowym pakcie UE o migracji i azylu⁽²²⁾;

11. z zadowoleniem odnotowuje, że interseksjonalność jest coraz częściej wspominana w dokumentach UE, w tym we wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń, lecz ubolewa nad brakiem jasno zdefiniowanych celów, wskaźników i działań służących wdrażaniu tego podejścia;

12. zwraca uwagę, że w ostatnich latach orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w pewnym stopniu odzwierciedlało podejście interseksjonalne, bazujące na obszernej interpretacji niektórych przyczyn na mocy unijnych przepisów antydyskryminacyjnych w oparciu o model Konwencji w sprawie likwidacji dyskryminacji kobiet (CEDAW) i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (CRPD), w których uznano, że odpowiednio kobiety oraz osoby z niepełnosprawnościami znajdują się na styku niekorzystnych sytuacji; w pełni popiera dalszy rozwój i ułatwianie takiego podejścia tam, gdzie to możliwe, również w świetle elastyczności wynikających z art. 21 karty;

13. przypomina, że zasada równego traktowania mężczyzn i kobiet nie może ograniczać się do zakazu dyskryminacji ze względu na płeć danej osoby oraz że dotyczy to również dyskryminacji wynikającej z tożsamości płciowej danej osoby; przypomina, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zinterpretował dyskryminację ze względu na płeć w świetle zasady równego traktowania jako obejmującą osoby transpłciowe, które przeszły tranzycję medyczną, lecz odnotowuje, że nie wydano takich orzeczeń w odniesieniu do osób niebinarnych lub interseksualnych, co podważa użyteczność i przydatność unijnego ustawodawstwa antydyskryminacyjnego dla dużej populacji osób transseksualnych w Europie, które nie mogą uzyskać dostępu lub nie uzyskują dostępu do afirmatywnej pod względem płci opieki zdrowotnej lub dla osób interseksualnych; przypomina, że osoby takie pozostaną bez środków zaradczych w przypadku napotkania dyskryminacji w porównaniu z osobami, które dokonały fizycznych zmian w swoich ciałach; przypomina, że walka z dyskryminacją w UE powinna wykraczać poza binarność płciową i że należy w związku z nią dostrzegać dyskryminację ze względu na płeć; wzywa Komisję, aby przedstawiła wniosek ustawodawczy unikający ryzyka niepewności prawa w tym zakresie;

14. podkreśla potrzebę kompleksowej dyrektywy w sprawie przemocy ze względu na płeć, opartej na podejściu interseksjonalnym, obejmującej wszystkie kobiety i dziewczęta w całej ich różnorodności oraz osoby LGBTIQ+ w oparciu o tożsamość płciową, ekspresję płciową lub cechy płciowe; podkreśla, że we wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej wspomniano o podejściu interseksjonalnym, ale ubolewa, że nie zostało ono odpowiednio uwzględnione;

15. kładzie nacisk na potrzebę dostrzeżenia, że kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych są bardziej narażone na ryzyko stania się ofiarami przemocy oraz że krzyżowe formy dyskryminacji pogłębiają skutki przemocy ze względu na płeć, w tym w wyniku utrwalonych uprzedzeń i stereotypów w polityce egzekwowania prawa i w organach ścigania oraz wtórnej wiktymizacji osób zmarginalizowanych; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby w przypadkach przemocy ze względu na płeć prowadzono odpowiednie dochodzenia, aby sprawców ścigano i karano oraz aby służby udzielające wsparcia ofiarom działały w sposób wystarczająco kompleksowy, aby zwalczać, z perspektywy ukierunkowanej na ofiarę, wszelkie formy przemocy, w szczególności przemocy wynikającej z dyskryminacji krzyżowej;

16. apeluje do instytucji, organów i agencji UE o silniejsze reagowanie na zjawisko molestowania kobiet; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zwalczały molestowanie w internecie, które w sposób nieproporcjonalny obiera za cel dziewczęta i kobiety, zwłaszcza te biorące udział w życiu publicznym i politycznym;

⁽²⁰⁾ Komunikat Komisji z 12 listopada 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równości osób LGBTIQ na lata 2020–2025” (COM(2020)0698).

⁽²¹⁾ Komunikat Komisji z 5 marca 2020 r. pt. „Unia równości: strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025” (COM(2020)0152).

⁽²²⁾ Komunikat Komisji z dnia 23 września 2020 r. w sprawie nowego paktu o migracji i azylu (COM(2020)0609).

Środa, 6 lipca 2022 r.

17. wzywa Komisję do uwzględnienia interseksjonalności w przyszłej dyrektywie, aby wzmocnić rolę i niezależność organów ds. równości, a także do włączenia aspektu interseksjonalności do kryteriów oceny i wdrażania dyrektywy w sprawie praw ofiar i dyrektywy w sprawie zwalczania handlu ludźmi przez ocenę wpływu na najbardziej zmarginalizowane grupy, zwłaszcza kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych, zapewniając konsultacje z różnorodnymi zainteresowanymi stronami i domagając się gromadzenia segregowanych danych dotyczących równości; podkreśla, że są to ważne kroki w kierunku zaprojektowania i wzmocnienia na szczeblu UE silnych i skutecznych zabezpieczeń przed wszystkimi formami dyskryminacji w całej UE;
18. podkreśla, że europejskie motto „Zjednoczeni w różnorodności” nie dotyczy tylko Unii Europejskiej i jej państw członkowskich, lecz także różnorodności występującej wśród ludności każdego z państw członkowskich i że należy je wspólnie promować jako siłę i jako atut;
19. wzywa do ustanowienia specjalnego składu Rady poświęconego konkretnie równości i równouprawnieniu płci;
20. przypomina, że nowe technologie, w tym sztuczna inteligencja mogą pogłębiać i kumulować istniejące nierówności i dyskryminację; przypomina ponadto o potencjalnych zagrożeniach związanych z tymi technologiami dla kobiet, które w całej swojej różnorodności borykają się z dyskryminacją krzyżową, w szczególności kobiet padających ofiarą uprzedzeń rasowych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby systemy sztucznej inteligencji kierowały się zasadami przejrzystości, wyjaśnialności, sprawiedliwości i rozliczalności oraz aby wprowadzono środki, takie jak niezależny audyt, dzięki którym te systemy nie będą pogłębiały dyskryminacji, rasizmu, wykluczenia i ubóstwa;
21. podkreśla znaczenie strategii politycznych o podejściu interseksjonalnym uwzględniających problematykę niepełnosprawności;

Uprawienia i reprezentacja

22. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do osiągnięcia parytetu płci na wszystkich szczeblach, lecz ubolewa nad brakiem celów w zakresie różnorodności oraz brakiem ogólnej różnorodności w instytucjach UE; podkreśla w związku z tym ważną rolę odgrywaną przez służby i instytucje publiczne jako wzór do naśladowania;
23. wzywa do lepszej reprezentacji kobiet w całej ich różnorodności na stanowiskach wysokiego szczebla i stanowiskach decyzyjnych oraz do przyjęcia środków z zakresu działań konstruktywnych, takich jak tymczasowe kwoty, mechanizmy zachęt i mentoring, aby umożliwić kobietom doświadczającym dyskryminacji krzyżowej dostęp do zatrudnienia w instytucjach publicznych, w tym w instytucjach UE w celu zapewnienia sprawiedliwej reprezentacji społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji; zauważa, że same parytety nie wystarczą do uporania się z dyskryminacją strukturalną w sposób całościowy;
24. apeluje do państw członkowskich, aby opracowały i przyjęły krajowe plany działania przeciwko rasizmowi i dyskryminacji rasowej i przeciwko dyskryminacji Romów oraz aby wspierały równouprawnienie osób LGBTIQ+ zgodnie z ramami strategicznymi; zauważa, że powinno to odbywać się w ścisłej współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, w tym z kobietami padającymi ofiarą uprzedzeń rasowych i z osobami niebinarnymi; wzywa Komisję do zapewnienia, aby kompleksową ocenę ram prawnych, zarysowaną w planie działania przeciwko rasizmowi, przeprowadzono z zastosowaniem podejścia interseksjonalnego oraz w sposób wyraźny uwzględniono w niej wpływ kobiet napotykających krzyżowe formy dyskryminacji, takich jak kobiety padające ofiarą uprzedzeń rasowych;
25. wzywa państwa członkowskie i UE do zapewnienia szkoleń i kampanii w celu zwalczania nieświadomych uprzedzeń i podnoszenia świadomości w swoich instytucjach, w tym w sądownictwie, ośrodkach rozpatrywania wniosków o azyl i instytucjach oświatowych, a także dla funkcjonariuszy policji, pracowników służby zdrowia i innych urzędników służby cywilnej, oraz do zajęcia się wpływem nieświadomych uprzedzeń wynikających z utrwalonych stereotypów na decyzje, działania i interakcje, jak również niedostateczną reprezentacją niektórych grup w tych sektorach, a także podkreśla, że te uprzedzenia stanowią podstawę dyskryminacji i wykluczenia;
26. wzywa Komisję do przeznaczenia środków finansowych w ramach programu „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” na oddolne organizacje społeczeństwa obywatelskiego kierowane przez kobiety doświadczające dyskryminacji krzyżowej i prowadzone na rzecz takich kobiet oraz do opracowania dotacji przeznaczonych specjalnie na projekty mające na celu zwalczanie dyskryminacji interseksjonalnej w UE;
27. apeluje do państw członkowskich o opracowanie ukierunkowanych strategii politycznych i maksymalnego wykorzystania finansowania UE z wieloletnich ram finansowych i Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w celu wspierania kobiet doświadczających dyskryminacji interseksjonalnej;

Środa, 6 lipca 2022 r.

28. apeluje do Komisji o zapewnienie, aby budżet UE przydzielany na renowacje w obszarach zakwaterowania i energetyki w szczególności wspierał gospodarstwa o niskich dochodach, często prowadzone przez kobiety pochodzenia afrykańskiego, bliskowschodniego, latynoskiego i azjatyckiego;

29. zauważa, że ważne jest dotarcie do młodych kobiet z diaspor i grup zmarginalizowanych, z których wiele świadczy usługi opiekuńcze i które często napotykały dyskryminację na rynku pracy, a także często posiadają kwalifikacje wyższe od wymaganych na danym stanowisku i są zatrudnione w niepełnym wymiarze czasu pracy;

30. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wspieranie samotnych matek pochodzenia afrykańskiego, bliskowschodniego, latynoskiego i azjatyckiego w celu zapewnienia im pełnego udziału w społeczeństwie;

31. podkreśla znaczenie różnych perspektyw w przemyśle medialnym i audiowizualnym oraz ich rolę jako środowisk opiniotwórczych; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia wszelkich niezbędnych środków, aby promować widoczność wkładu kobiet z diaspor, ich obecność na wszystkich szczeblach, zwłaszcza na stanowiskach decyzyjnych, a także by przeciwdziałać dyskryminacji i molestowaniu; podkreśla znaczenie podnoszenia świadomości za pomocą różnych środków, w tym szkolenia dziennikarzy i innych pracowników mediów na temat dyskryminacji i nieświadomych uprzedzeń;

32. podkreśla znaczenie sportu masowego dla włączenia społecznego i zdrowego stylu życia, a tym samym negatywne skutki mniejszego udziału dziewcząt i kobiet z diaspor; w związku z tym wzywa Komisję, państwa członkowskie oraz międzynarodowe, europejskie i krajowe organy zarządzające sportem i zainteresowane strony do wdrożenia środków w celu zwalczania kultur organizacyjnych, które utrudniają kobietom z diaspor przystępowanie do klubów sportowych i uczestnictwo w sporcie masowym i zawodowym, a także zajmowanie stanowisk kierowniczych w sporcie, na przykład poprzez niski poziom widoczności w mediach oraz różnice w wynagrodzeniach, płacach i nagrodach; nalega na nieustające wysiłki na rzecz zwalczania wszelkich form przemocy, nękania i stereotypów;

Zapewnienie równego dostępu i równych praw

33. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia spójnego wdrażania decyzji ramowej Rady w sprawie zwalczania rasizmu i ksenofobii¹³, dyrektywy w sprawie równości rasowej, dyrektywy o prawach ofiar i dyrektywy w sprawie równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy; wzywa Komisję, aby regularnie monitorowała i oceniała wdrażanie zasad równego traktowania, z uwzględnieniem opinii Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn oraz aby podejmowała odpowiednie działania, w tym wszczynając postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wobec państw członkowskich, które nie eliminują praktyk segregacji;

34. wzywa do uświadamiania za pomocą różnych środków, w tym ukierunkowanych kampanii i szkoleń mających na celu zwalczanie dyskryminacji, nieświadomych uprzedzeń i segregacji na rynku pracy ze względu na płeć i różnorodność, w celu zwalczania utrzymujących się uprzedzeń, które przejawiają się barierami strukturalnymi napotykanymi między innymi przez kobiety romskie i muzułmańskie, migrantów transpłciowych, osoby ubiegające się o azyl i kobiety z niepełnosprawnościami;

35. podkreśla znaczenie zwalczania stereotypów i dyskryminacji od najmłodszych lat i w związku z tym wzywa do analizowania uprzedzeń, stereotypowego przedstawiania zagadnień i braku przedstawiania zagadnień w materiałach dydaktycznych, a także do ich ewentualnego przeglądu oraz edukacji wolnej od uprzedzeń; wzywa państwa członkowskie i zachęca je do zapewnienia edukacji w zakresie praw człowieka oraz do opracowania ukierunkowanych kampanii edukacyjnych dla młodzieży mających na celu zwalczanie dyskryminacji krzyżowej, zwalczanie rasizmu oraz promowanie równości i niedyskryminacji w edukacji od najmłodszych lat na każdym poziomie kształcenia; uznaje rolę szkół i nauczycieli w promowaniu równości, równouprawnienia płci, szacunku, podnoszenia świadomości i niedyskryminacji oraz znaczenie większej wrażliwości międzykulturowej pracowników szkół i bardziej włączających systemów edukacyjnych w państwach członkowskich;

36. wzywa do zapewnienia marginalizowanym dziewczętom i młodym kobietom w całej ich różnorodności dostępu do wysokiej jakości kształcenia, szkolenia, rozwoju umiejętności i godnej pracy, a także wzywa Komisję do wspierania państw członkowskich za pośrednictwem ukierunkowanych projektów Erasmus+, w tym w dziedzinach STEAM, oraz przez zapewnienie równego wyekspozowania tej kwestii w podręcznikach i innych materiałach dydaktycznych, które mogłyby

Środa, 6 lipca 2022 r.

również służyć jako narzędzie wzmocnienia pozycji tych dziewcząt i kobiet oraz ułatwiania im wejścia na rynek pracy; podkreśla, że edukacja dzieci ma złożony wpływ na zawodowe i osobiste aspiracje kobiet, i przypomina, że zgodnie z prawem UE wszystkie dzieci muszą mieć skuteczny dostęp do bezpłatnej edukacji; wzywa państwa członkowskie, aby wdrażając zalecenie w sprawie europejskiej gwarancji dla dzieci, przyjęły podejście interseksjonalne uwzględniające szczególne potrzeby dzieci z grup marginalizowanych;

37. wzywa państwa członkowskie i Komisję do stworzenia bardziej włączających programów edukacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami w celu przeciwdziałania problemom w dostępie do edukacji, a następnie do zatrudnienia, gdyż utrzymujący się wysoki odsetek młodzieży z niepełnosprawnościami przedwcześnie kończącej naukę może świadczyć o trudnościach z dostępem do odpowiednich programów edukacyjnych;

38. podkreśla ogromny potencjał i znaczenie wielojęzyczności w naszych społeczeństwach oraz podkreśla, że wszystkie języki muszą być jednakowo cenione oraz że teoretyczna hierarchia języków opiera się na uprzedzeniach i stereotypach;

39. apeluje o zwrócenie szczególnej uwagi, zwłaszcza w sektorze opiekuńczym, na strategię polityczną, które mogą skutecznie zapobiegać wyzyskowi pracowników, przemocy ze względu na płeć i innym formom złego traktowania oraz ułatwiać korzystanie z praw pracowniczych i praw potencjalnych ofiar wyzysku, z których zdecydowaną większość stanowią kobiety, w tym kobiety z grup najbardziej marginalizowanych oraz pochodzące z odmiennych środowisk, których reprezentacja w sektorze opiekuńczym jest nieproporcjonalnie wysoka;

40. wzywa państwa członkowskie do wspierania opracowywania nowych środków, w tym legalnych ścieżek rozwoju w obrębie sektorów w zależności od sytuacji krajowej, w tym również dla pracowników o średnich i niskich kwalifikacjach, które będą promowały autonomię, godną pracę, prawa podstawowe pracowników i włączenie społeczne wśród kobiet, w tym kobiet z grup najbardziej zmarginalizowanych lub kobiet z diaspor; wzywa do przeprowadzenia przekrojowej oceny w ramach obecnego przeglądu polityki azylowej i migracyjnej UE oraz do opracowania strategii politycznych na rzecz przyznawania poszczególnym osobom statusu imigracyjnego niezależnie od ich małżonka, partnera lub pracodawcy w celu usunięcia powiązań ograniczających dostępne dla nich opcje, możliwości i ich bezpieczeństwo;

41. podkreśla, że migrantki padają często ofiarą handlu ludźmi i innych form przemocy, takich jak przemoc ze względu na płeć, przymusowe małżeństwa i okaleczanie narządów płciowych, które wciąż zbyt często pozostają niewykryte w procedurach azylowych; podkreśla znaczenie uwzględniania doświadczeń kobiet będących ofiarami dyskryminacji interseksjonalnej przy opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie polityki w dziedzinie azylu, migracji i integracji;

42. zauważa, że kobiety, ze względu na swoją sytuację lub status, są w stopniu nieproporcjonalnym penalizowane i odmawia się im równego dostępu do wymiaru sprawiedliwości ze względu na stereotypy związane z płcią, dyskryminujące przepisy, dyskryminację krzyżową lub łączoną dyskryminację oraz wymogi i praktyki proceduralne i dowodowe; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby wymiar sprawiedliwości był dla wszystkich kobiet dostępny fizycznie, w sferze gospodarczej, społecznej i kulturowej;

43. wzywa państwa członkowskie, by stosowały kompleksowe i interseksjonalne podejście na wszystkich etapach systemu wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych oraz by zapewniły dostęp do wymiaru sprawiedliwości różnym grupom kobiet doświadczających dyskryminacji krzyżowej, w tym dostęp do wysokiej jakości pomocy prawnej w zrozumiałym dla nich języku;

44. wzywa do przyjęcia całościowego, opartego na prawach, multidyscyplinarnego i skoncentrowanego na człowieku podejścia do świadczenia ochrony i wsparcia (w tym w przypadkach przemocy ze względu na płeć i handlu ludźmi) w celu uwzględnienia czynników instytucjonalnych, które stawiają kobiety w sytuacji zależności i nadużyć, oraz wzywa do stworzenia rzeczywistych możliwości uzyskania zezwoleń na pobyt i pracę na godnych i stabilnych warunkach oraz do zapewnienia niedyskryminacyjnego dostępu do usług, wsparcia i środków zaradczych;

45. zauważa, że kobiety z Afryki, Bliskiego Wschodu, Ameryki Łacińskiej i Azji często napotykały trudności w finansowaniu małych przedsiębiorstw ze względu na brak bogactwa pokoleniowego, oraz podkreśla, że promowanie przedsiębiorczości wśród tych grup może oferować ogromne możliwości w zakresie zwiększenia ich niezależności ekonomicznej i wzmocnienia ich pozycji;

46. wzywa państwa członkowskie do opracowania specjalnych środków na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, aby umożliwić najbardziej marginalizowanym kobietom pogodzenie pracy, edukacji i rozwoju kariery zawodowej z obowiązkami rodzinnymi, oraz zwalczać dyskryminację i uprzedzenia, których nadal doświadczają one na rynku pracy, w edukacji i życiu codziennym;

Środa, 6 lipca 2022 r.

47. zauważa, że połączony efekt dyskryminacji interseksyjnej może utrudniać dostęp do opieki zdrowotnej; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia powszechnej i dostępnej opieki zdrowotnej obejmującej specjalistyczne usługi w zakresie zdrowia psychicznego oraz do pilnego usunięcia barier uniemożliwiających komukolwiek dostęp do opieki zdrowotnej, w tym migrantom znajdującym się w nieuregulowanej sytuacji administracyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w całej ich różnorodności; podkreśla, że dostęp do opieki zdrowotnej nigdy nie powinien być utrudniony ze względu na ignorancję, uprzedzenia lub stygmatyzację; podkreśla znaczenie pracowników służby zdrowia w świadczeniu opieki w sposób humanitarny, niedyskryminacyjny i nieosądzający, z poszanowaniem zasady dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody oraz praw pacjenta; zauważa, że istnieje znaczny brak danych na temat kobiet z grup zmarginalizowanych i migrantek korzystających z usług opieki zdrowotnej, zwłaszcza usług opieki psychologicznej;

48. wzywa państwa członkowskie do uznania, że dyskryminacja krzyżowa ma połączony wpływ na dostęp do diagnostyki zdrowotnej, zwłaszcza w odniesieniu do zdrowia reprodukcyjnego i w szczególności w przypadku kobiet czarnoskórych, kobiet o innym niż biały kolorze skóry oraz kobiet należących do mniejszości; przypomina, że zdrowie seksualne i reprodukcyjne i powiązane z nimi prawa są podstawowymi prawami człowieka, do których wszyscy w swojej różnorodności powinni mieć bezpieczny i legalny dostęp;

49. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia i wdrożenia strategii, polityk i programów mających na celu promowanie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz powiązanych z nimi praw zmarginalizowanych grup kobiet, a także do usunięcia barier systemowych, finansowych, prawnych, praktycznych i społecznych, z którymi się one borykają, jak również do ochrony i poszanowania zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz praw w tym zakresie we wszystkich państwach członkowskich; wzywa państwa członkowskie do promowania planowania rodziny i kompleksowej, dostosowanej do wieku edukacji seksualnej oraz do pomagania kobietom znajdującym się w trudnej lub niepewnej sytuacji w uzyskaniu dostępu do bezpłatnej antykoncepcji we wszystkich jej różnych formach, a także do dopilnowania, aby nie napotykały one żadnych dyskryminacyjnych praktyk w dostępie do usług zdrowotnych;

50. zachęca państwa członkowskie do zapewnienia dostępnych i przejrzystych procedur prawnego uznawania płci w oparciu o samostanowienie i odpowiednią Międzynarodową Klasyfikację Chorób MKN-11 Międzynarodowej Organizacji Zdrowia oraz do uznawania w prawie osób transpłciowych, niebinarnych i interseksualnych oraz do zniesienia barier, takich jak obowiązkowe interwencje chirurgiczne lub obowiązkowe doradztwo psychologiczne; wzywa państwa członkowskie do zakazania okaleczania narządów płciowych u osób interseksualnych oraz do zapewnienia, aby interseksualnych niemowląt nie poddawano niesłużącym ratowaniu życia interwencjom medycznym lub chirurgicznym w okresie niemowlęcym lub dziecięcym;

51. wzywa państwa członkowskie do wyeliminowania praktyk przymusowej sterylizacji, przymusowej aborcji i przymusowej antykoncepcji, w tym u kobiet z niepełnosprawnościami i kobiet romskich, oraz medykalizacji w przypadku osób transseksualnych, a także do poszanowania ich integralności fizycznej i cielesnej; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia skutecznych i terminowych środków zaradczych dla wszystkich osób, które doświadczyły wymuszonej i przymusowej sterylizacji oraz wymuszonego rozrodu, w tym poprzez ustanowienie skutecznych systemów odszkodowań;

52. przypomina, że zmiana klimatu i jej konsekwencje w nieproporcjonalny sposób dotyczą kobiety w całej ich różnorodności, w szczególności kobiety doświadczające krzyżowych form dyskryminacji, kobiety zmarginalizowane i znajdujące się w sytuacjach konfliktowych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, by wszystkie działania w dziedzinie klimatu uwzględniały perspektywę interseksyjną, w tym płeć i rasę, oraz by w tym celu wprowadzono ukierunkowane fundusze i środki, a także aby zagwarantowano równy udział kobiet, w całej ich różnorodności, we wszystkich organach decyzyjnych na szczeblu międzynarodowym, europejskim, krajowym i lokalnym;

53. wzywa państwa członkowskie do podjęcia bezzwłocznych, skutecznych i skoordynowanych działań w celu ochrony życia ludzkiego, a także zaspokojenia potrzeb kobiet i dziewcząt oraz społeczności zmarginalizowanych dotkniętych konfliktem w Ukrainie pod względem zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego;

o

o o

54. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
